

LOV 1972-05-12 nr 28: Lov om atomenergivirksomhet [atomenergiloven].

DATO: LOV-1972-05-12-28
DEPARTEMENT: HOD (Helse- og omsorgsdepartementet)
PUBLISERT:
IKRAFTTREDELSE: 1973-07-01, 1974-12-04
SIST-ENDRET: LOV-2010-12-10-76
ENDRER:
SYS-KODE: BG19c, D02
NÆRINGSKODE: 9125
KORTTITTEL: Atomenergiloven – atomenl.

INNHOLD

Lov om atomenergivirksomhet [atomenergiloven].

Kapittel I. Definisjoner m.m.

- § 1. (definisjoner).
- § 2. (unntak).
- § 3. (flere anlegg på samme område).

Kapittel II. Konsesjon, løyve, tilsyn m.m.

- § 4. (konsesjon for atomanlegg).
- § 5. (løyve for å inneha atomsustans m.m.).
- § 6. (forskrifter).
- § 7. (søknad om konsesjon og løyve).
- § 8. (vilkår for konsesjon og løyve).
- § 9. (tilbakekalling av konsesjon og løyve).
- § 10. (Statens strålevern).
- § 11. (oppføring og igangsetting av atomanlegg).
- § 12. (endringer i anleggs- og driftsforhold).
- § 13. (tilsyn med driften).
- § 14. (inspeksjon, iverksetting av pålegg m.v.).
- § 15. (plikt til å sikre mot skade).
- § 16. (melding om driftsforstyrrelser og uhell).
- § 17. (skipsreaktorer m.m.).

Kapittel III. Erstatning og forsikring (atomansvaret).

- § 18. (stedlig virkeområde).
- § 19. (likestilling av ikke-konsesjonstat).
- § 20. (innehaverens ansvar for ulykke i atomanlegg).
- § 21. (ansvar i transportforhold).
- § 22. (innehaverens ansvar i andre tilfelle).
- § 23. (fraktførers overtakelse av ansvar).
- § 24. (objektivt ansvar m.m.).
- § 25. (særregler om skade på anlegget selv og på transportmiddel).
- § 26. (skadelidtes medvirkning).
- § 27. (krav mot andre enn innehaveren).

- § 28. (regress mot innehaver).
- § 29. (skade som likestilles med atomskade m.m.).
- § 30. (ansvarsbegrensning).
- § 31. (skade voldt av flere anlegg).
- § 32. (fordeling av krav som overstiger begrensningsbeløpet).
- § 33. (regress fra innehaver).
- § 34. (bortfall av erstatningskrav senest etter 10 år).
- § 35. (forsikring eller annen garanti).
- § 36. (fritak for staten; sikkerhet i form av statsgaranti).
- § 37. (garantierklæring).
- § 38. (garantisertifikat for transport).
- § 39. (statsansvar for at innehaverens ansvar blir oppfylt).
- § 40. (tilleggsytelser av statsmidler etter tilleggskonvensjonen).
- § 41. (begrensning av tilleggsytelser m.m.).
- § 42. (statsansvar for visse senskader).
- § 43. (statsansvar ved visse ulikheter mellom Paris- og Wienkonvensjonene).
- § 44. (statens regressrett).
- § 45. (norsk domsmyndighet).
- § 46. (lokalt verneting her i riket).
- § 47. (anerkjennelse og fullbyrdelse av utenlandske dommer).
- § 48. (skipsreaktor m.m.).

Kapittel IV. Forskjellige bestemmelser.

- § 49. (offentlig sikringstiltak).
 - § 50. (registrering m.m. av skader).
 - § 51. (kontroll med fredelig utnytting av atomenergi).
 - § 52. (forkjøps- og rekvisisjonsrett).
 - § 53. (taushetsplikt).
 - § 54. (forskrifter til utfylling av loven).
 - § 55. (straffebestemmelser).
 - § 56. (inndragning).
 - § 57. (gebyr og avgift).
 - § 58. (ikrafttredelse m.m.).
 - § 59. (endringer i andre lover).
-

Lov om atomenergivirksomhet [atomenergiloven].

Kapittel I. Definisjoner m.m.

§ 1. (definisjoner).

I denne lov menes med

(a) atombrensel:

spaltbart stoff som består av uran eller plutonium i metallisk form, i legering eller i kjemisk forbindelse, samt annet spaltbart stoff som departementet måtte bestemme;

(b) radioaktivt produkt:

annet radioaktivt stoff (herunder avfall) som er dannet eller blitt radioaktivt ved bestråling i forbindelse med framstilling eller bruk av atombrensel;

(c) atomsubstans:

atombrensel, bortsett fra naturlig uran og utmagret uran, samt radioaktivt produkt, unntatt radioisotoper som brukes til industrielt, kommersielt, jordbruksmessig, medisinsk, vitenskapelig eller undervisningsmessig formål eller som er bestemt for og uten videre brukelige til et slikt formål;

(d) atomreaktor:

innretning som inneholder atombrensel under slike forhold at spalting av atomkjerner kan oppstå i den og selv holde seg ved like i kjedereaksjon uten neutrontilførsel fra annen kilde;

(e) atomanlegg:

atomreaktoranlegg;

fabrikk for framstilling eller behandling av atomsubstans,

fabrikk for separasjon av isotoper i atombrensel,

fabrikk for opparbeiding av bestrålt atombrensel,

innretning for lagring av atomsubstans, bortsett fra innretning som er bestemt til bare å brukes til midlertidig oppbevaring under transport,

og etter departementets nærmere bestemmelse annen innretning der det fins atombrensel eller radioaktivt produkt;

(f) anleggsstat:

den stat som et bestemt atomanlegg ligger i eller – om anlegget ikke ligger på noen stats område – den stat som driver eller har godkjent anlegget;

(g) innehaver av atomanlegg:

den som har konsesjon til å drive anlegget – eller i mangel av konsesjon – den som rår over anlegget eller som departementet har utpekt, eller for så vidt angår anlegg i utlandet, den som anses for innehaver etter lovgivningen i anleggsstaten;

(h) atomskade:

skade som skyldes radioaktive egenskaper eller en forening av radioaktive og giftige, eksplosive eller andre farlige egenskaper ved atombrensel eller radioaktivt produkt, samt skade som skyldes ioniserende stråling fra annen kilde innen et atomanlegg;

(i) atomulykke:

en hending som forårsaker atomskade eller en rekke hendinger som har samme opphav og forårsaker atomskade;

(j) Pariskonvensjonen:

den konvensjon om erstatningsansvar på atomenergiens område som ble inngått i Paris 29 juli 1960 og endret ved protokoll 28 januar 1964 eller nevnte konvensjon ytterligere endret ved endringsprotokoll 16 november 1982;

(k) Tilleggskonvensjonen:

den konvensjon til utfylling av Pariskonvensjonen som ble inngått i Brussel 31 januar 1963 og endret ved protokoll 28 januar 1964 eller nevnte konvensjon ytterligere endret ved endringsprotokoll 16 november 1982;

(l) Wienkonvensjonen:

den konvensjon om erstatningsansvar for atomskade som ble inngått i Wien 21 mai 1963;

(m) konvensjonsstat:

stat som er tilsluttet både Pariskonvensjonen og Wienkonvensjonen eller en av disse som også Norge er tilsluttet, og som er trådt i kraft for Norge og vedkommende stat.

(n) SDR:

den spesielle trekkrettighet som er fastsatt av Det internasjonale valutafond. SDR skal omreknes til norske kroner etter kursen på den dag ulykken skjedde. Når det gjelder statsansvaret, jf §§ 40 og 41, kan det for en bestemt ulykkes vedkommende avtales en annen dag mellom de stater som er tilsluttet Tilleggskonvensjonen.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 2. (unntak).

1. Departementet kan helt eller delvis unnta fra lovens regler visse slag atomanlegg, atombrensel, radioaktive produkter eller atomsubstans som etter dets mening medfører liten fare.
2. Oppstår spørsmål om erstatningsansvar for innehaver av atomanlegg i en annen konvensjonsstat, skal et tilsvarende unntak og dets omfang bero på reglene i anleggstaten innen rammen av vedkommende konvensjon som også Norge er tilsluttet.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 3. (flere anlegg på samme område).

1. Departementet kan bestemme at to eller flere atomanlegg som ligger på samme område og har samme innehaver, helt eller delvis skal anses som ett anlegg i forhold til denne lov.
2. Dersom en eller flere innretninger der det fins radioaktivt stoff, er plassert innen anleggsområdet for et atomanlegg eller for flere atomanlegg som utgjør ett og samme anlegg, skal vedkommende innretning anses som en del av atomanlegget.
3. Departementet kan fastsette grensene for et anleggsområde.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

Kapittel II. Konsesjon, løyve, tilsyn m.m.

§ 4. (konsesjon for atomanlegg).

Uten konsesjon av Kongen kan ingen oppføre, eie eller drive atomanlegg. Konsesjonen skal gjelde for et bestemt driftssted. Varigheten bør som hovedregel være begrenset til et bestemt angitt tidsrom. Overføring av atomanlegg eller dets drift til ny eier eller innehaver trenger særskilt konsesjon.

Konsesjon til bygging av atomkraftverk bør ikke gis før Stortinget har gitt sitt samtykke. Saken bør forelegges Stortinget når forslag om byggested for atomkraftverk foreligger og innehaver/eierforhold er klarlagt.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 5. (løyve for å inneha atomsubstans m.m.).

1. Uten løyve av vedkommende departement må ingen fremstille, eie, lagre, behandle, transportere, omsette eller for øvrig inneha eller anbringe atomsubstans. Løyve trenges dog ikke i den utstrekning virksomhet som her nevnt omfattes av konsesjon som er gitt etter § 4. Vedkommende departement kan gjøre unntak fra løyvetvangen på nærmere fastsatte vilkår.
2. Løyve kan gis generelt for bestemt eller ubestemt tid, eller for det enkelte tilfelle, og det kan begrenses til en særskilt beføyelse som nevnt i første punktum av paragrafen eller omfatte flere beføyelser under ett. Løyve omfatter ikke rett til å føre stoffet ut av riket, med mindre dette er særskilt angitt.
3. Kongen kan bestemme at det skal gjelde meldeplikt eller løyvetvang for å framstille, eie, lagre, behandle, transportere, omsette eller forøvrig inneha eller anbringe annet atombrensel eller radioaktivt produkt enn atomsubstans. Det samme gjelder andre materialer for atomenergiformål som er underlagt internasjonal sikkerhetskontroll etter avtale som Norge er tilsluttet.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 6. (forskrifter).

Kongen kan gi nærmere forskrifter om oppføring og drift av atomanlegg. Kongen kan også gi nærmere forskrifter om fremstilling, behandling, pakking og merking, transport, lagring, omsetting og annen innehaving av atomsubstans eller annet atombrensel eller radioaktivt produkt.

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gi nærmere regler om internkontroll og internkontrollsystemer for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av denne loven overholdes.

Endret ved lov 12 mai 2000 nr. 36 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 12 mai 2000 nr. 432). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 7. (søknad om konsesjon og løyve).

1. Før konsesjon blir gitt må søkeren legge frem opplysninger om byggested, anleggets formål, art og omfang og en fremstilling av og en vurdering av anleggets sikkerhetsforhold. Før konsesjonen er endelig meddelt, kan det gis tilsagn om godkjenning av planlagt byggested og av andre sider ved konsesjonssøknaden.
2. Kongen kan gi nærmere forskrifter om de opplysninger som en søknad om konsesjon eller løyve skal inneholde, og om behandlingen av søknaden.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 8. (vilkår for konsesjon og løyve).

1. Konsesjon og løyve gis på de vilkår som finnes påkrevet av hensyn til sikkerheten og andre allmenne interesser.
2. Departementet kan endre oppstilte vilkår og sette nye vilkår for konsesjon eller løyvet når det finnes påkrevet av hensyn til sikkerheten eller erstatningsvernet. Dersom de nye vilkår medfører urimelig endring i de økonomiske forutsetninger for den som har fått konsesjon eller løyve[t], og de går ut over det som følger av hans plikt til å holde anlegg og utstyr i forskriftsmessig og forsvarlig stand og

til å sikre mot skade, kan domstolen tilkjenne ham erstatning av statskassen i den utstrekning som finnes rimelig.

3. Etter søknad fra den som har fått konsesjon eller løyve kan vedkommende departement gjøre de endringer og tilføyelser som det anser forsvarlig.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 9. (tilbakekalling av konsesjon og løyve).

Konsesjon eller løyve kan kalles tilbake når:

- a. vesentlige forutsetninger viser seg ikke å ha vært til stede,
- b. vilkår eller pålegg som er oppstilt eller gitt i eller i medhold av loven, blir vesentlig eller gjentatte ganger tilsidesatt,
- c. anlegget eller virksomheten ikke blir fullført eller utført innen rimelig tid, eller
- d. hensynet til sikkerheten krever det.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 10. (Statens strålevern).

Statens strålevern er det øverste faglige organ når det gjelder sikkerhetsspørsmål. Strålevernet er innstillende og rådgivende instans for vedkommende departement. Strålevernet skal forberede og avgi innstilling om alle søknader om konsesjon og løyve. Strålevernet skal på eget initiativ treffe de tiltak det finner påkrevd av sikkerhetsmessige grunner. Det påhviler Strålevernet å føre kontroll med overholdelse og gjennomføring av alle sikkerhetsmessige forskrifter og vilkår, samt pålegg gitt med hjemmel i denne lov.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 11. (oppføring og igangsetting av atomanlegg).

1. Statens strålevern skal føre løpende kontroll med oppføringen av atomanlegg. Det skal særlig påse at vilkår og bestemmelser i konsesjonen blir fulgt, og at alle tiltak blir iverksatt som sikkerheten krever, derunder sikkerhetstiltak som er beskrevet i foreløpig godkjente sikkerhetsrapporter. Tiltak beskrevet i sikkerhetsrapporter kan Statens strålevern endre når ikke hensynet til sikkerheten taler mot det.
2. Før et atomanlegg settes i drift, skal innehaveren ha godkjenning til dette av Statens strålevern. Før slik godkjenning gis, skal Strålevernet forvisse seg om at:
 - a. anleggets tekniske standard, driftsforskrifter, sikringstiltak og beredskapsplan for uhell er forsvarlig,
 - b. anleggets ledelse og personell har de nødvendige kvalifikasjoner og klare ansvarsområder,
 - c. garanti er stillet i medhold av denne lovs § 35, jfr. § 37,
 - d. alle godkjenninger foreligger fra vedkommende myndigheter i henhold til lovgivningen ellers.
3. I god tid før atomanlegget settes i drift, skal innehaveren legge frem for Statens strålevern en fullstendig sikkerhetsrapport for anlegget.
4. Statens strålevern kan, når det finner det hensiktsmessig for sin bedømmelse av anlegget gi særskilt samtykke til begrenset prøvedrift på de vilkår som finnes påkrevd.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 12. (endringer i anleggs- og driftsforhold).

Dersom en innehaver akter å gjennomføre en endring i anleggets konstruksjon, drift eller ledelse som avviker fra det som lå til grunn for godkjenning etter § 11 punkt 2 og som kan ha betydning for sikkerheten, plikter han før endringen settes i verk å legge saken frem for Statens strålevern til godkjenning.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 13. *(tilsyn med driften).*

1. Driften av et atomanlegg står under løpende tilsyn av Statens strålevern. Strålevernet skal påse at konsesjonsvilkårene blir fulgt og at kravene i § 11 punkt 2 til enhver tid er oppfylt og at driften av anlegget (derunder anbringelse av radioaktivt avfall) ligger innenfor driftsforskriftene og for øvrig er forsvarlig.
2. Statens strålevern kan gi de pålegg som trengs for å sikre at kravene i punkt 1 ovenfor blir oppfylt. Om nødvendig kan Strålevernet kreve at anlegget stanser i kortere eller lengre tid.
3. Virksomhet som er pålagt løyvetvang eller meldeplikt i eller i medhold av § 5, står under løpende tilsyn av Statens strålevern for så vidt ikke Kongen bestemmer annet. Det samme gjelder virksomhet som det er gitt forskrifter om etter § 6. Vedkommende myndighet skal påse at forskrifter og løyvevilkår blir fulgt, og at virksomheten ellers drives forsvarlig. Den gir de pålegg som trengs for å sikre dette. Kongen kan gi nærmere regler om tilsynet.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 14. *(inspeksjon, iverksetting av pålegg m.v.).*

1. Statens strålevern kan til enhver tid kreve adgang til et atomanlegg og området omkring. Enhver som er knyttet til anlegget plikter, uansett den taushetsplikt han ellers måtte ha, å gi Strålevernet alle de opplysninger som det trenger for å utøve tilsynet.
2. Blir et pålegg ikke oppfylt, kan Statens strålevern kreve tvangsfullbyrdelse hos namsmyndighetene eller politiets bistand. Når det haster, kan Strålevernet også etter eget tiltak la nødvendige sikkerhetstiltak foreta på anleggseierens og innehaverens kostnad. Det offentlige krav på dekning for slike utgifter er tvangsgrunnlag for utlegg hos eier og innehaver av vedkommende anlegg.
3. Bestemmelsene i punktene 1 og 2 gjelder tilsvarende for tilsynsmyndigheten etter § 13 punkt 3 i forhold til virksomhet underlagt dens tilsyn.

Endret ved lover 26 juni 1992 nr. 86, 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 15. *(plikt til å sikre mot skade).*

1. Innehaveren av et atomanlegg plikter å holde anlegg og utstyr i forskriftsmessig og forsvarlig stand og å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at det ikke blir voldt skade som følge av radioaktivitet eller andre farlige egenskaper ved atombrensel eller radioaktivt produkt som finnes på anleggets område, eller som fjernes eller slippes ut derfra, eller som er under transport for innehaveren.
2. Likeså plikter innehaveren å treffe nødvendige tiltak for å sikre at anlegget etter nedlegging ikke blir til fare for den allmenne sikkerhet.
3. Tiltakene krever godkjenning av Statens strålevern.
4. Innehaveren og andre som får befatning med atombrensel eller radioaktivt produkt, plikter å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at det ikke blir voldt skade som følge av radioaktivitet eller andre farlige egenskaper ved stoffet.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 16. (melding om driftsforstyrrelser og uhell).

Innehaver av atomanlegg plikter uten opphold å melde fra til Statens strålevern om ethvert uhell og enhver driftsforstyrrelse som kan ha betydning for sikkerheten. Tilsvarende gjelder for den som driver virksomhet som er pålagt løyvetvang eller meldeplikt i eller i medhold av § 5, dog slik at tilsynsmyndigheten etter § 13 punkt 3 i tilfelle trer i stedet for Statens strålevern.

Ved ulykke eller hendelse ved atomanlegg eller under transport av atomsustans som medfører nær forestående trussel mot folkehelsen eller miljøet, skal Statens strålevern eller det organ som har ansvar for atomulykkeberedskapen sikre at befolkningen straks gis informasjon som gjør det mulig å treffe tiltak for å forebygge eller redusere skade. Dersom det oppstår konflikt mellom informasjonsplikt etter denne bestemmelse og taushetsplikt etter § 53, går informasjonsplikten foran. I slike tilfeller skal taushetsplikten opprettholdes i den utstrekning dette ikke er til hinder for at informasjonsplikten oppfylles.

Departementet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gi nærmere bestemmelser om gjennomføring av meldings- og informasjonsplikten.

Endret ved lover 18 des 1992 nr. 142, 12 apr 2002 nr. 9 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 12 apr 2002 nr. 356).
Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 17. (skipsreaktorer m.m.).

Kongen kan gi særskilte forskrifter om atomanlegg som nyttes eller er bestemt til å nyttes i fartøy eller annet transportmiddel, og om slike transportmidlers adgang til og ferdsel på norsk område. Dersom særlige forhold taler for det, kan det i forskriftene gis regler som avviker fra bestemmelsene i denne lov, herunder om tilsyn, konsesjon og kompetent myndighet.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

Kapittel III. Erstatning og forsikring (atomansvaret).

§ 18. (stedlig virkeområde).

1. Skade voldt ved atomulykke som skjer i en ikke-konvensjonstat kan skadelidte ikke kreve erstattet etter reglene i kapitlet her. Det samme gjelder atomskade som oppstår i en slik stat, med mindre ulykken er skjedd her i riket og innehaveren av et atomanlegg her er ansvarlig for ulykken etter kapitlets regler ellers. Er innehaveren av et atomanlegg i utlandet ansvarlig for ulykken, skal anleggstatens regler om ansvarets stedlige utstrekning være avgjørende for spørsmålet om innehaveren har ansvar etter kapitlets regler for atomskade oppstått i en ikke-konvensjonstat.
2. Kongen kan bestemme at reglene i dette kapittel helt eller delvis skal gjelde atomskade oppstått her i riket eller i en annen konvensjonstat eller på det åpne hav, selv om ulykken er skjedd i en ikke-konvensjonstat. Slik bestemmelse kan gjøres betinget av gjensidighet mellom Norge og vedkommende konvensjonstat der atomskaden er oppstått eller der skadelidte hører hjemme.
3. Kongen kan videre bestemme at det ikke skal ytes erstatning etter reglene i kapitlet her eller etter andre erstatningsregler for atomskade som er oppstått i en ikke-konvensjonstat, uten for så vidt det etter denne stats lovgivning eller etter overenskomst foreligger gjensidighet. Slik bestemmelse kan Kongen treffe generelt eller med virkning i forhold til nærmere bestemte stater.
4. Uten hinder av bestemmelsene i paragrafen her kan regresskrav gjøres gjeldende mot vedkommende innehaver i samsvar med reglene i § 28.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 19. (likestilling av ikke-konvensjonstat).

Kongen kan bestemme at en ikke-konvensjonstat helt eller delvis skal likestilles med konvensjonstat i forhold til reglene i kapitlet her.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 20. *(innehaverens ansvar for ulykke i atomanlegg).*

Innehaveren skal erstatte atomskade voldt ved atomulykke som skjer i hans atomanlegg. Dette gjelder likevel ikke atomskade som utelukkende skyldes deltakelse av atomsubstans som bare midlertidig er oppbevart i anlegget under transport, såfremt en annen innehaver er ansvarlig for skaden etter skriftlig avtale og slikt ansvar er forenlig med reglene i § 21, jfr. § 23.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 21. *(ansvar i transportforhold).*

1. Skjer en atomulykke under transport (medregnet midlertidig oppbevaring under transport) av atomsubstans fra atomanlegg her i riket eller i annen konvensjonstat, skal innehaveren av dette anlegg erstatte atomskade som skyldes deltakelse av denne substans, for så vidt ikke annet følger av reglene nedenfor i paragrafen her.
2. Skjer ulykken etter at substansen er overtatt av innehaveren av et annet atomanlegg her i riket eller i annen konvensjonstat, har isteden denne innehaver erstatningsplikten, såfremt ikke annet tidspunkt for ansvars overgang er uttrykkelig bestemt ved skriftlig avtale mellom avsenderen og mottakeren. Var atomsubstansen under transport til og bestemt til bruk i en atomreaktor som er kraftkilde i et transportmiddel, er avsenderen uten ansvar for atomulykke som inntreffer etter det tidspunkt da den lovmessige godkjente innehaver av atomreaktoranlegget i transportmiddelet har overtatt substansen.
3. Sendes atomsubstansen fra en ikke-konvensjonstat til et atomanlegg her i riket eller i annen konvensjonstat med skriftlig samtykke av dette anleggs innehaver, skal denne være ansvarlig for atomulykke som inntreffer under transporten. Sendes atomsubstansen fra et atomreaktoranlegg som er kraftkilde i et transportmiddel til et atomanlegg her i riket eller i annen konvensjonstat, skal mottakeren ha ansvaret for atomulykke som inntreffer etter at han har overtatt substansen.
4. Avsenderen og mottakeren skal begge ha ansvar i samsvar med henholdsvis Pariskonvensjonens og Wienkonvensjonens regler for atomulykke som inntreffer under transport av atomsubstans fra atomanlegg i fremmed stat som har sluttet seg til bare en av disse konvensjoner, til atomanlegg i fremmed stat som har sluttet seg til bare den andre konvensjonen.
5. Er vedkommende atomsubstans på ulykketiden under transport mellom land som ikke er konvensjonstater eller likestilt med slike, og skjer atomulykken på norsk område eller i internasjonalt farvann utenfor norsk område, gjelder alminnelige erstatningsregler. Vedkommende innehaver eller annen person som sendingen skjer på vegne av, er ansvarlig uansett skyld i skaden.
6. Kongen kan gi forskrifter om i hvilke tilfelle og på hvilke vilkår innehavere av atomanlegg her i riket skal eller kan slutte avtale om ansvars overgang etter paragrafen her (jfr. nr. 1-3).

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 22. *(innehaverens ansvar i andre tilfelle).*

Er skadevoldende atomsubstans på ulykketiden ikke i noe atomanlegg og heller ikke under transport, skal ansvaret for atomskaden ligge hos den innehaver av atomanlegg i konvensjonstat som på ulykketiden eller senest før ulykken hadde atomsubstansen i sin besittelse, eller som uttrykkelig har påtatt seg ansvaret i skriftlig avtale. Men hadde atomsubstansen vært under transport uten at noen innehaver i konvensjonstat hadde fått den i sin besittelse mellom transportens avbrytelse og ulykken, skal skaden erstattes av den innehaver eller annen person som ved transportens avbrytelse var ansvarlig etter reglene i § 21 for

atomulykke under transporten. Var atomsubstansen på annen måte sist kommet fra en ikke-konvensjonstat, uten at noen innehaver i konvensjonstat hadde fått substansen i sin besittelse før ulykken, gjelder § 21 nr. 5 tilsvarende.

Endret ved lover 20 des 1985 nr. 103, 10 des 2010 nr. 76 (ikr. 10 des 2010 iflg. res. 10 des 2010 nr. 1574). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 23. (fraktførers overtakelse av ansvar).

Kongen kan etter søknad fra en fraktfører eller liknende som utfører transport som omhandlet i § 21, bestemme at søkeren skal være ansvarlig istedenfor innehaveren av et atomanlegg her i riket for atomulykke som måtte skje under transporten. Slik bestemmelse kan ikke treffes uten innehaverens samtykke og ikke uten at det foreligger garantierklæring i samsvar med § 37. Treffes slik bestemmelse, skal det som etter denne lov gjelder for innehaveren, isteden gjelde for søkeren for så vidt angår atomulykke under transporten. Det samme gjelder dersom tilsvarende bestemmelse treffes etter loven i en annen konvensjonstat med hensyn til skade som innehaveren av atomanlegg i den staten ellers skulle være ansvarlig for.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse) som endret ved lov 10 des 2010 nr. 76.

§ 24. (objektivt ansvar m.m.).

1. Innehaveren er ansvarlig selv om han er uten skyld i skaden.
2. Innehaver av atomanlegg her i riket er ikke ansvarlig etter reglene i dette kapittel, dersom atomulykken direkte skyldes krigshandling eller liknende handling under væpnet konflikt, invasjon, borgerkrig eller opprør, eller dersom den direkte skyldes en alvorlig naturkatastrofe av usedvanlig art. Om ansvar for innehaver av atomanlegg i utlandet i tilfelle som nevnt gjelder anleggsstatens lovgivning.
3. Erstatning for ikke-økonomisk skade skal bare gis for så vidt anleggets innehaver er ansvarlig for skaden etter reglene i lov 13 juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning kapittel 3.

Endret ved lov 25 mai 1973 nr. 26. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 25. (særregler om skade på anlegget selv og på transportmiddel).

1. Reglene i kapitlet her gjelder ikke skade på atomanlegget selv, andre atomanlegg på samme anleggsområde, derunder anlegg under bygning, eller skade på ting som på ulykketiden var på anleggsområdet og ble brukt eller var der for å bli brukt i forbindelse med noen av de nevnte anlegg, jf likevel § 27 nr. 3.
2. Med den begrensning som følger av § 30 nr. 3, omfatter ansvaret for innehaver av atomanlegg her i riket også skade som under transport voldes det transportmiddel der den skadevoldende atomsubstans befant seg da ulykken skjedde. Er innehaver av anlegg i annen konvensjonstat ansvarlig for ulykken, avgjøres spørsmålet om hans ansvar for skade på transportmiddelet etter anleggsstatens lovgivning.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 26. (skadelidtes medvirkning).

Er det fra skadelidtes side forsettlig eller grovt aktløst medvirket til skaden, kan erstatningen lempes.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 27. (krav mot andre enn innehaveren).

1. Erstatningskrav for atomskade kan ikke reises mot noen annen enn innehaveren av vedkommende

atomanlegg eller dennes forsikringsgiver, eller garantist, såframt innehaveren er ansvarlig etter reglene i dette kapittel eller tilsvarende regler i en annen konvensjonsstat. Dette gjelder selv om kravet mot innehaveren m.v. er falt bort ved foreldelse, jfr. § 34.

2. Er atomskade voldt ved atomulykke under sjøtransport av atomsubstans, gjelder reglene i nr. 1 tilsvarende, såframt innehaveren er ansvarlig for skaden etter Wienkonvensjonen eller en fremmed lovgivning om ansvar for atomskade, forutsatt at denne lovgivning på alle måter er like fordelaktig for skadelidte som reglene i Paris- eller Wienkonvensjonen.
3. Erstatningskrav for atomskade som innehaveren ikke er ansvarlig for etter § 24 nr. 2 eller § 25 eller tilsvarende bestemmelser i annen lovgivning eller konvensjon som nevnt foran i nr. 1 eller 2 kan bare gjøres gjeldende mot enkeltperson som selv forsettlig har voldt skaden. For skade på transportmiddel i tilfelle som nevnt i § 25 nr. 2 annet punktum skal dog dessuten innehaveren – uansett bestemmelse om ansvarsfritakelse i anleggstatens lovgivning – være ansvarlig i samsvar med alminnelige erstatningsregler, når ikke annet er avtalt.
4. Bestemmelsene i paragrafen her gjelder ikke i den utstrekning de kommer i strid med internasjonal overenskomst på samferdselens område som Norge er tilsluttet.
5. Om dekning av statsmidler gjelder bestemmelsene i §§ 39-44.

Endret ved lov 8 juni 1973 nr. 37. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 28. (regress mot innehaver).

1. Den som er erstatningspliktig her eller i utlandet etter bestemmelser som nevnt i § 27 nr. 4 eller etter lovgivningen i en ikke-konvensjonstat, kan kreve regress hos vedkommende innehaver eller garantist innen den ramme som gjelder for erstatning etter dette kapittel og med de unntak som er nevnt i paragrafen her.
2. Er atomulykken skjedd eller skaden oppstått i en ikke-konvensjonstat, kan regress hos den innehaver som bortsett fra § 18 ville vært ansvarlig for skaden, bare kreves av noen som har sitt hovedforretningssted her eller i en annen konvensjonstat, eller av folk i dennes tjeneste. Ved transport som omhandlet i § 21 nr. 1 til mottaker i en ikke-konvensjonstat, skal avsenderens ansvar dog ikke i noe tilfelle gjelde atomulykke som inntreffer etter at atomsubstansen er blitt losset i bestemmelseslandets område fra det transportmiddel som har ført substansen til dette land. Ved transport som omhandlet i § 21 nr. 2 fra avsender i ikke-konvensjonstat skal mottakerens ansvar ikke gjelde atomulykke som inntreffer før atomsubstansen er blitt lastet på det transportmiddel som skal føre substansen fra avsenderstatens område.
3. Regress som nevnt i paragrafen her kan ikke kreves for så vidt regressøkeren ved avtale med innehaveren uttrykkelig har påtatt seg å dekke skaden eller for øvrig er dekningspliktig overfor denne i henhold til § 33.
4. Dersom overenskomst med fremmed stat gjør det nødvendig, kan Kongen gi forskrifter om
 - a) at bare statsborgere av eller institusjoner eller bedrifter hjemmehørende i stat som har sluttet seg til Wienkonvensjonen, skal kunne gjøre gjeldende regresskrav etter paragrafen her mot innehaver av atomanlegg i stat som har sluttet seg til Wienkonvensjonen men ikke Pariskonvensjonen;
 - b) at regresskrav i tilfelle som nevnt i nr. 2 ikke skal kunne gjøres gjeldende mot innehaver av atomanlegg i stat som har sluttet seg til Wienkonvensjonen men ikke Pariskonvensjonen, og at slik stat ikke skal regnes som konvensjonstat etter nevnte bestemmelse.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 29. (skade som likestilles med atomskade m.m.).

1. Har noen samtidig lidt både atomskade som medfører rett til erstatning etter kapitlet her, og annen

skade, skal hele skaden anses som atomskade etter kapitlet her i den utstrekning de ulike skader ikke med rimelighet lar seg holde ut fra hverandre.

2. Bestemmelsen i første ledd skal ikke gjøre noen endring i det erstatningsansvar som andre enn den ansvarlige innehaver måtte ha etter lovgivningen ellers for skade forårsaket av ioniserende stråling som ikke går inn under reglene i kapitlet her.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 30. (ansvarsbegrensning).

1. Innehaverens samlede ansvar for atomskader som følge av en og samme atomulykke er i alminnelighet begrenset til 60 millioner SDR. Kongen kan i særlige tilfelle under hensyn til anleggets størrelse og art, omfanget av transport og forholdene ellers fastsette et annet begrensningsbeløp, likevel ikke under 5 millioner SDR.
2. Ligger den ansvarlige innehavers atomanlegg i en annen konvensjonstat, gjelder denne stats lovgivning om ansvarsbegrensningen selv om norsk rett for øvrig får anvendelse.
3. Dersom det ved en atomulykke under transport voldes atomskade på det transportmiddel der den skadevoldende atoms substans befant seg da ulykken skjedde, skal ansvaret for slik skade ikke føre til at ansvaret for annen atomskade begrenses til et lavere beløp enn 5 millioner SDR.
4. Begrensningen i nr. 1-3 foran gjelder ikke renter og sakskostnader.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 31. (skade voldt av flere anlegg).

1. Er to eller flere innehavere erstatningspliktige for samme skade, svarer de overfor skadelidte en for alle og alle for en, men hver især bare innen den ansvarsbegrensning som etter § 30 er fastsatt for ham. Er skaden voldt ved atomulykke under transport av atoms substans mens denne er i ett og samme transportmiddel eller under midlertidig oppbevaring i ett og samme atomanlegg, skal dog innehavernes ansvar til sammen ikke overstige den høyeste ansvarsbegrensning som etter § 30 gjelder for noen enkelt av dem, forutsatt at deres atomanlegg ligger i samme stat eller i stater som er tilsluttet samme konvensjon,
2. Mellom innehaverne innbyrdes fordeles ansvaret under hensyn til hvert anleggs del i skaden og forholdene ellers.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 32. (fordeling av krav som overstiger begrensningsbeløpet).

1. Dersom det begrensede ansvarsbeløp etter § 30, jfr. § 31 ikke rekker til å gi alle skadelidte full dekning, nedsettes erstatningen med tilhørende renter forholdsmessig. Nedsettingen må godkjennes ved kjennelse av tingretten.
2. Departementet kan bestemme at erstatning for skade på person inntil et av departementet fastsatt beløp pr. person, skal gis fortrinnsvis dekning av ansvarsbeløpet.
3. Er det etter inntruffet atomulykke grunn til å frykte for at de samlede skader vil overstige ansvarsbeløpet etter § 30, jfr. § 31, skal den ansvarlige innehaver og hans forsikringsgiver eller garantist snarest mulig sørge for at departementet får skriftlig melding om det sammen med nærmere opplysninger om skadenes omfang. Departementet kan i slikt tilfelle bestemme at det inntil videre skal utbetales til de skadelidte en så stor del av deres erstatningskrav som det etter anmeldte krav skjønnes å være dekning for, eller bare en så stor del som det er dekning for etter avsetning av en reserve til dekning av mulige senere krav.

4. Kongen kan gi forskrifter til utfylling av reglene i paragrafen her. Når Kongen ikke har bestemt annet, gjelder skifteloven tilsvarende så langt den passer for tingrettens avgjørelser etter denne paragraf. Bestemmelsene i §§ 45 og 46 om stedlig myndighetsområde gjelder tilsvarende for tingretten. Kongen kan bestemme at en sak skal høre under norsk tingrett når vedkommende atomanlegg ligger her i riket, uansett om søksmål om ansvaret ellers hører under norsk domsmyndighet.

Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 33. (regress fra innehaver).

Innehaver som er ansvarlig etter kapitlet her eller tilsvarende regler i en annen konvensjonsstat, har ikke rett til å søke regress hos andre for dette ansvar, med mindre vedkommende

- a) ved avtale uttrykkelig har påtatt seg å dekke skaden, eller
- b) er en enkeltperson som selv har voldt skaden forsettlig, eller
- c) er ansvarlig for ioniserende stråling som nevnt i § 29 nr. 2, eller
- d) er en medansvarlig innehaver (jfr. § 31 nr. 2).

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 34. (bortfall av erstatningskrav senest etter 10 år).

1. Selv om et erstatnings- eller regresskrav mot en innehaver ikke er foreldet tidligere etter alminnelige foreldelsesregler, faller det iallfall bort dersom det ikke er anerkjent eller gjort gjeldende ved rettslig skritt innen 10 år etter vedkommende atomulykke.
2. Skyldes atomulykken atomsubstans som er ulovlig fjernet, tapt eller oppgitt og ikke kommet til rette på ulykkesdagen, kan erstatningskrav for så vidt angår atomskade voldt ved slik ulykke, ikke gjøres gjeldende mot innehaveren senere enn 20 år etter tidspunktet for fjernelsen, tapet eller oppgivelsen.
3. Er det etter konvensjon domsmyndighet for erstatningskravet i flere konvensjonstater (jfr. § 45), bevares kravet også såfremt
 - a) det foretas rettslig skritt til inntale av kravet i en slik fremmed konvensjonstat innen de der gjeldende frister og før domsmyndigheten måtte være lagt utelukkende til et annet land ved avgjørelse av den internasjonale domstol som er nevnt i Pariskonvensjonens artikkel 17, eller på annen konvensjonsbestemt måte eller
 - b) det settes fram rettidig begjæring til rette myndighet i en konvensjonstat om å innlede skritt for å få truffet avgjørelse om domsmyndighet i samsvar med Pariskonvensjonen eller Wienkonvensjonen.

Blir domsmyndigheten lagt til Norge ved avgjørelse som nevnt under bokstav a eller b foran, faller virkningen av den rettidige påtale eller begjæring bort, dersom ikke kravet deretter blir gjort gjeldende her i riket innen den frist som måtte bli fastsatt av nevnte internasjonale domstol eller på annen konvensjonsbestemt måte, eller – om noen slik frist ikke blir fastsatt – innen seks måneder etter avgjørelsen.

4. Paragrafen her gjelder ikke statens regressrett mot innehavere i medhold av § 39 nr. 2 bokstav b eller § 44.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 35. (forsikring eller annen garanti).

1. Til dekning av ansvar for atomskade etter dette kapittel eller tilsvarende bestemmelser i annen konvensjonstat skal innehaveren av ethvert atomanlegg her i riket tegne og holde i kraft slik forsikring eller stille slik annen sikkerhet som departementet finner å kunne godkjenne.
2. Departementet kan likevel godta forsikring eller annen sikkerhet som er begrenset til et bestemt beløp pr. anlegg for en viss termin, og således ikke fullt ut dekker maksimumsansvaret for hver mulig atomulykke (jfr. § 30), forutsatt at beløpet er minst 20 pst. høyere enn maksimumsansvaret for hver enkelt ulykke. Dersom inntruffet skade antas å ha medført at forsikringen eller sikkerheten er blitt lavere enn maksimumsansvaret pr. ulykke, skal departementet tilbakekalle godkjenningen inntil forsikringen eller sikkerheten er brakt opp i det opprinnelige beløp.
3. Departementet kan godta særskilt forsikring eller annen sikkerhet til dekning av ansvar for atomulykker som måtte inntreffe under transport.
4. Innehaveren plikter i tide å innhente departementets beslutning om når forsikring eller sikkerhet skal tre i kraft. Departementet avgjør med bindende virkning for innehaveren hvor lenge han etter loven skal opprettholde forsikring eller sikkerhet.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 36. *(fritak for staten; sikkerhet i form av statsgaranti).*

1. Plikt til å stille sikkerhet påhviler ikke staten.
2. Når allmenne interesser taler for det, kan Kongen ved statsgaranti, innen den ramme og på de vilkår Stortinget måtte fastsette, stille sikkerhet som nevnt i § 35 til fordel for en innehaver.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 37. *(garantierklæring).*

1. Forsikrings- eller sikkerhetsgiveren (garantisten) skal hos vedkommende myndighet legge ned en garantierklæring til fordel for mulige skadelidte og i slik form og av slikt innhold som departementet fastsetter. Enhver garantierklæring skal stadfeste bl.a. følgende vilkår som gjelder for garantien inntil den måtte bli avløst av ny godkjent garanti:
 - a) Skadelidte har rett til å holde seg direkte til garantisten uansett forholdet mellom garantist og den ansvarlige innehaver.
 - b) Garantien gjelder uten tidsgrense og uansett om atomanlegget skifter eier eller innehaver. En transportgaranti kan likevel begrenses til transportens varighet. Også for øvrig kan departementet i særlige tilfelle godkjenne en tidsbegrenset garanti.
 - c) Garantien kan bare sies opp eller på annen måte settes ut av kraft etter minst 2 måneders skriftlig forhåndsvarsel til vedkommende myndighet. For så vidt angår atomulykke som inntreffer under transport påbegynt innen varselet kom fram, gjelder dog garantien videre så lenge transporten pågår.
 - d) For skade voldt ved atomulykke som inntreffer mens garantien står ved makt, kan skadelidte holde seg til denne også etter at den er brakt til opphør.
2. Når og så snart erstatningskrav kan gjøres gjeldende her i riket etter dette kapittel, gjelder reglene i bokstavene a-d under nr. 1 uten videre tilsvarende med virkning for kravet, uansett om fremmed lovgivning ellers legges til grunn for forholdet mellom garantisten og innehaveren, og selv om den ansvarlige innehavers anlegg ligger i utlandet.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 38. *(garantisertifikat for transport).*

1. Når atomsubstans sendes til eller fra utlandet (derunder gjennomført her i riket), skal den innehaver som er ansvarlig etter dette kapittel, gi fraktføreren et sertifikat utstedt av eller på vegne av den forsikringsgiver eller annen garantist som har stilt sikkerhet til dekning av ansvaret. Fraktføreren må ikke begynne transporten her i riket før han har fått sertifikatet. Dette skal inneholde
 - a) navn og adresse på den ansvarlige innehaver og opplysning om det stoff og den transport sikkerheten gjelder, samt om sikkerhetens beløp, art og varighet, og
 - b) en erklæring fra den myndighet departementet bestemmer (eller i tilfelle fra vedkommende myndighet i utlandet), om at den nevnte person er innehaver i Paris- eller Wienkonvensjonens forstand.
2. Den som utsteder sertifikat eller på hvis vegne det er utstedt, svarer for at sertifikatet riktig angir den ansvarlige innehavers navn og adresse og sikkerhetens beløp, art og varighet.
3. Departementet kan gi nærmere regler om sertifikatets form.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 39. *(statsansvar for at innehaverens ansvar blir oppfylt).*

1. Innen grensen av ansvarsbeløpet etter § 30 nr. 1, jfr. nr. 3 og 4, inntar staten for at det ansvar for atomulykker blir oppfylt som innehavere av atomanlegg her i riket har etter dette kapittel eller tilsvarende regler i annen konvensjonstat. Dette gjelder likevel ikke mulig ansvar for atomulykke som nevnt i § 24 nr. 2.
2. For utlegg etter nr. 1 i denne paragraf kan staten bare kreve regress
 - a) hos noen som er regressansvarlig overfor vedkommende innehaver etter reglene i § 33,
 - b) hos innehaveren selv dersom denne har forsømt sin plikt til å tegne og holde i kraft forsikring eller å stille annen sikkerhet etter reglene i § 35, eller dersom sikkerheten har sviktet, eller
 - c) hos vedkommende garantist for så vidt denne hefter for skaden.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 40. *(tilleggsytelser av statsmidler etter tilleggskonvensjonen).*

1. I den utstrekning erstatningskrav mot innehaver av atomanlegg til fredelige formål som ligger her i riket eller i annen stat tilsluttet Tilleggskonvensjonen, ikke kan fyldestgjøres på grunn av ansvarsbegrensningen etter § 30, jfr. § 31, men for øvrig kan gjøres – og i tide er gjort – gjeldende mot innehaveren i samsvar med reglene i kapitlet her, skal kravene dekkes av statsmidler, innen de grenser § 41 setter, såfremt
 - a) den ansvarlige innehavers anlegg på ulykkesdagen var oppført på den liste som er nevnt i Tilleggskonvensjonens artikkel 13, og
 - b) rettssak om innehaverens ansvar hører under norsk domsmyndighet etter § 45, og
 - c) atomulykken ikke skjedde utelukkende i en stat som ikke er tilsluttet Tilleggskonvensjonen, og
 - d) kravene gjelder atomskade oppstått
 - i) her i riket eller i annen stat tilsluttet Tilleggskonvensjonen, eller
 - ii) på eller over det åpne hav om bord i fartøy eller luftfartøy registrert i stat tilsluttet Tilleggskonvensjonen, eller
 - iii) ellers på eller over det åpne hav og har rammet statsborgere eller likestilte personer i konvensjonstat som nevnt, likevel slik at det for så vidt angår skade tilføyd fartøy eller luftfartøy er et ytterligere vilkår at dette på ulykkesdagen var registrert i stat som nevnt.

2. Med statsborger i konvensjonstat likestilles i paragrafen her staten selv, dens administrative inndelinger eller enheter samt offentlig eller privat selskap, forening, stiftelse, interessentskap eller enhver annen sammenslutning som har sitt sete eller for øvrig hører hjemme i slik stat. Med norsk eller dansk statsborger likestilles også person som hører hjemme henholdsvis her eller i Danmark. Med statsborger i annen konvensjonstat likestilles i tilfelle person som etter denne stats lovgivning anses hjemmehørende der og etter bestemmelse av dens regjering skal likestilles når det gjelder rett til erstatning etter Tilleggskonvensjonen.
3. Uansett om innehaveren er ansvarlig, kan krav i tilfelle atomulykke som nevnt i § 24 nr. 2 eller skade som nevnt i § 25 ikke kreves dekket av statsmidler etter paragrafen her. Regresskrav etter reglene i § 28 nr. 1, jfr. nr. 3, kan kreves dekket i den utstrekning det grunner seg på innfridd erstatningskrav som går inn under paragrafen her, forutsatt at ikke annet følger av avtale med den ansvarlige innehaver eller med staten.
4. Kongen kan bestemme at innehaveren eller i tilfelle dennes garantist i samsvar med nærmere regler skal forestå skadeoppgjøret også for tilleggsytelsene.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 41. (begrensning av tilleggsytelser m.m.).

1. De sammenlagte erstatningssummer som kan kreves utbetalt for atomskader som følge av en og samme atomulykke, dels fra den eller de ansvarlige innehavere etter kapitlets regler, dels av statsmidler etter § 40, skal ikke overstige 300 millioner SDR. I tillegg kommer renter og sakskostnader.
2. Er slik overenskomst om dekning av statsmidler som nevnt i Tilleggskonvensjonens artikkel 15 inngått mellom konvensjonstat som der nevnt og en annen stat, og overenskomsten omfatter atomulykke som går inn under § 40, skal også erstatninger i henhold til slik overenskomst regnes med i begrensningsbeløpet etter nr. 1.
3. Dersom begrensningsbeløpet etter nr. 1, jfr. nr. 2, ikke rekker til å gi alle krav full dekning, nedsettes erstatningene med tilhørende renter forholdsmessig. Reglene i § 32 gjelder tilsvarende.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 42. (statsansvar for visse senskader).

1. Erstatningsansvar som er bortfalt på grunn av 10 års eller 20 års fristene i § 34 eller tilsvarende regler i annen konvensjonstat, skal dekkes av staten når kravet gjelder personskade oppstått her i riket ved atomulykke som en innehaver av atomanlegg her var ansvarlig for, såfremt det er unnskyldelig at kravet ikke i tide ble gjort gjeldende mot innehaveren. For å bevares må kravet gjøres gjeldende ved rettslig skritt mot vedkommende departement før innehaverens ansvar ville ha vært foreldet etter alminnelige norske foreldelsesregler, og senest innen 30 år etter atomulykken. Dersom andre krav etter samme ulykke ikke har fått full dekning på grunn av begrensningsreglene i § 32 eller i tilfelle § 41 eller etter tilsvarende regler i annen konvensjonstat, nedsettes erstatningen av statsmidler etter paragrafen her i samme forhold.
2. Kongen kan bestemme at erstatning på nærmere angitte vilkår skal ytes etter paragrafen her, selv om atomskaden er oppstått utenfor riket.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 43. (statsansvar ved visse ulikheter mellom Paris- og Wienkonvensjonene).

1. Dersom innehaver av atomanlegg her i riket etter lovgivningen i flere konvensjonstater, i samsvar dels med Pariskonvensjonen og dels med Wienkonvensjonen, skulle bli pålagt å dekke

erstatningsbeløp som sammenlagt overstiger hans ansvarsbegrensning etter § 30 jfr. § 31, kan Kongen bestemme at staten så langt det trengs dekker det overskytende. Dette gjelder likevel ikke for så vidt skaden kan dekkes av tilleggsytelse etter § 40 eller for øvrig i medhold av Tilleggskonvensjonens bestemmelser.

2. Om skadeoppgjøret gjelder § 40 nr. 4 tilsvarende.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 44. (statens regressrett).

Om ikke annet er særskilt bestemt i medhold av dette kapittel eller overenskomst med fremmed stat, kan staten for utlegg etter §§ 40-43 bare kreve regress hos enkeltperson som selv måtte ha voldt skaden forsettlig, hos den som måtte være ansvarlig for ioniserende stråling som nevnt i § 29 nr. 2, eller i henhold til avtale hos noen som uttrykkelig har påtatt seg å dekke skaden. Tilsvarende gjelder om regress for ytelser som ellers er gitt i medhold av Tilleggskonvensjonens bestemmelser i anledning atomulykke som innehaver av atomanlegg her i riket eller i annen konvensjonstat har ansvaret for etter lovgivningen i noen slik stat.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 45. (norsk domsmyndighet).

1. Søksmål om en innehavers eller hans garantists ansvar for atomskade etter kapitlet her hører under norsk domstol:
 - a) når atomulykken er skjedd helt eller delvis innen norsk område eller - i tilfelle som nevnt i § 21 nr. 5, jfr. § 22 – i internasjonalt farvann utenfor norsk område, eller
 - b) når vedkommende atomanlegg ligger her i riket og ulykken er skjedd utenfor noen konvensjonstats territorium eller ulykkesstedet ikke kan fastslås med sikkerhet.
2. Søksmål om krav mot en innehaver eller hans garantist etter § 27 nr. 3 annet punktum, § 31 nr. 2, § 39 nr. 2 eller § 44 kan dessuten reises i Norge når det er verneting her etter alminnelige prosessregler.
3. Søksmål om ansvaret kan likevel ikke reises eller fortsettes ved norsk domstol i medhold av paragrafen her, dersom
 - a) den internasjonale domstol som er nevnt i Pariskonvensjonens artikkel 17, bestemmer at søksmål om ansvaret utelukkende skal høre under domstolene i en annen konvensjonstat, eller
 - b) Kongen for å etterkomme bestemmelser om domsmyndighet i overenskomst med fremmed stat bestemmer at saken ikke skal høre under norsk domsmyndighet.
4. Vedkommende departement kan av eget tiltak eller etter begjæring av en interessert forelegge for den nevnte internasjonale domstol spørsmålet om i hvilken stat søksmål skal reises. Dersom det trengs for å etterkomme bestemmelser om domsmyndighet m.m. i overenskomst med fremmed stat eller for å få gjort gjeldende krav mot innehaver her i riket eller hans garantist i samsvar med reglene i kapitlet her, kan Kongen bestemme at søksmål om ansvar for atomulykke skal høre under norsk domsmyndighet også i tilfelle hvor dette ikke følger av reglene i nr. 1 eller 2 foran.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 46. (lokalt verneting her i riket).

1. Søksmål som etter § 45 hører under norsk domsmyndighet, kan bare reises i den rettskrets her i riket der atomulykken skjedde, når ikke annet er sagt nedenfor i paragrafen her.
2. Er atomulykken skjedd utenfor riket, kan søksmål bare reises i den rettskrets der vedkommende

atomanlegg her i riket ligger, eller – når saken gjelder ansvar for innehaver av atomanlegg i utlandet – i samsvar med tvisteloven § 4-3 annet ledd.

3. Kan søksmål om ansvar for samme atomulykke etter reglene foran reises i mer enn en rettskrets, fastsetter vedkommende departement hvor vernettinget skal være. Søksmål som nevnt i § 45 nr. 2 kan likevel reises i enhver rettskrets der det er vernetting for saken etter alminnelige prosessregler. Etter søknad kan departementet også fastsette vernettinget dersom det ikke kan bringes på det rene i hvilken rettskrets søksmål skal reises etter reglene foran. Domstolovens kap. 2 får anvendelse.
4. Søksmål mot staten etter §§ 39-43 skal reises i samme rettskrets der det etter reglene foran i paragrafen her er vernetting for søksmål mot innehaveren i anledning samme atomulykke.

Endret ved lov 17 juni 2005 nr. 90 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88) som endret ved lov 26 jan 2007 nr. 3. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 47. (anerkjennelse og fullbyrdelse av utenlandske dommer).

1. Dom mot en innehaver eller hans garantist i sak om ansvar for atomskade skal ha bindende virkning og kunne fullbyrdes her i riket innenfor rammen av ansvarsbegrensningen etter § 30, jfr. 31, såfremt dommen med hjemmel i Pariskonvensjonen eller Wienkonvensjonen er avsagt av domstol i en konvensjonstat og kan fullbyrdes der. Dette gjelder ikke dom som bare har foreløpig tvangskraft. Fullbyrdelsen skjer etter tvangsfullbyrdeslovens regler uten annen prøving av sakens realitet enn vedkommende konvensjon tillater.
2. Begjæring om fullbyrdelse av utenlandsk dom inngis til vedkommende tingrett sammen med
 - a) en bekreftet utskrift av dommen,
 - b) en erklæring fra myndighetene i domstollandet om at dommen gjelder erstatning for atomskade etter konvensjonens regler og at dommen kan fullbyrdes i domstollandet, og
 - c) en autorisert oversettelse til norsk av dokument som er avfattet på annet fremmed språk enn dansk eller svensk.
3. Reglene i paragrafen her gjelder tilsvarende for rettsforlik som har doms virkning.

Endret ved lov 30 aug 2002 nr. 67 (ikr. 1 jan 2003 iflg. res. 30 aug 2002 nr. 938). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 48. (skipsreaktor m.m.).

1. Hvor ikke annet uttrykkelig er sagt, omfatter reglene i kapitlet her ikke atomreaktor som er bestanddel av et fartøy eller annet transportmiddel og som nyttes eller er bestemt til å nyttes som kraftkilde.
2. Kongen kan gjøre kapitlets regler med nødvendige lempninger helt eller delvis gjeldende for slike atomreaktorer. Han kan også fastsette regler som helt eller delvis bygger på internasjonal overenskomst, selv om Norge ikke har sluttet seg til vedkommende overenskomst. Innehaverens ansvar kan i alle tilfelle begrenses til det beløp Kongen fastsetter. Bestemmelse etter leddet her kan treffes generelt eller med virkning bare for ett bestemt fartøy eller annet transportmiddel.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

Kapittel IV. Forskjellige bestemmelser.

§ 49. (offentlig sikringstiltak).

Kongen kan bestemme at regionale helseforetak og kommunale og fylkeskommunale myndigheter i det område et atomanlegg er eller blir oppført, eller i fareområdet omkring, skal samarbeide med innehaveren om sikringstiltak til vern for befolkningen i området. Etter nærmere regler som Kongen gir, bør det utarbeides en plan for sikrings- og hjelpetiltak i ulykkestilfelle, herunder om nødvendig også tvungen evakuering.

Endret ved lov 15 juni 2001 nr. 93 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1417). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 50. (registrering m.m. av skader).

Når det er inntruffet en atomulykke, kan departementet påby at alle personer som har vært i fareområdet på ulykkestiden, skal melde fra til kommunelegen eller politiet herom innen en fastsatt frist og gi de opplysninger som kreves for registrering av skader og skademuligheter, samt fremstille seg til legeundersøkelse etter nærmere innkalling eller kunngjøring fra helsemyndighetene.

Endret ved lov 12 juni 1987 nr. 70, 15 juli 1994 nr. 53 (ikr. 1 jan 1995). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 51. (kontroll med fredelig utnyttning av atomenergi).

Kongen kan gi de forskrifter som trengs for å sikre og føre kontroll med at atomanlegg, utstyr for atomanlegg, atombrensel, radioaktivt produkt og andre materialer for atomenergiformål som er underlagt internasjonal sikkerhetskontroll etter avtale som Norge er tilsluttet, bare blir benyttet til fredelige og ikke-eksplosive formål. Norske inspektører skal i kontrolløyemed ha adgang til atomanlegg og til andre steder der materiale og utstyr som nevnt finnes eller antas å finnes. Inspektørene har rett til å få de opplysninger de finner nødvendige for å kunne fastslå om slikt anlegg, utstyr eller materiale bare nyttes til fredelige og ikke-eksplosive formål. I den utstrekning det følger av avtale om internasjonal sikkerhetskontroll som Norge er tilsluttet, skal også utenlandske inspektører ha slik rett til opplysninger og, ledsaget av norske inspektører eller bemyndigete personer, ha adgang til atomanlegg m m i samsvar med annet punktum.

Endret ved lov 20 des 1985 nr. 103. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 52. (forkjøps- og rekvisisjonsrett).

Når det trengs for å sikre tilførsel til offentlig behov, kan staten mot erstatning rekvirere atombrensel og radioaktive produkter. For så vidt stoffet trengs i kontrolløyemed, kan det rekvireres uten erstatning.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 53. (taushetsplikt).

Med de begrensninger som følger av denne lov plikter enhver å bevare taushet om det vedkommende i stillings medfør etter loven får kjennskap til om

- a) tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår, eller
- b) detaljerte beskrivelser av atomanlegg, og detaljerte opplysninger om tiltak for fysisk beskyttelse av atomanlegg eller atomsubstans, og detaljerte opplysninger om transport av atomsubstans, som om de ble kjent, ville kunne skade sikkerheten ved atomanlegg, øke faren for tyveri eller ulovlig spredning av nukleært materiale eller teknologi, eller øke faren for sabotasje, terrorhandlinger eller spionasje.

Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet. Vedkommende kan heller ikke utnytte opplysninger som nevnt i denne paragraf, i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.

For øvrig gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven §§ 13-13 f så langt de passer.

Taushetsplikten etter første ledd skal ikke være til hinder for utveksling av informasjon (samordning) som forutsatt i lov om Oppgaveregisteret eller som følger av internasjonale forpliktelser.

Opplysninger om utslipp og fare for utslipp skal være offentlige.

Endret ved lover 6 juni 1997 nr. 35 (ikr. 1 nov 1997 iflg. res. 10 okt 1997 nr. 1088), 12 apr 2002 nr. 9 (ikr. 1 juli 2002 iflg. res. 12 apr 2002 nr. 356). Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 54. (forskrifter til utfylling av loven).

Kongen kan gi nærmere forskrifter til utfylling av loven.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 55. (straffebestemmelser).

1. Med bøter eller fengsel inntil 1 år eller begge deler straffes den
 - a) som forsettlig eller aktløst overtrer noen bestemmelse gitt i eller i medhold av kap. II eller §§ 50, 51, 53 eller 54, eller
 - b) som i strid med denne lovs regler unnlater å tegne eller holde i kraft forsikring eller oppfylle pålegg om annen sikkerhet etter § 35.
2. Medvirkning straffes på samme måte.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse). Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.

§ 56. (inndragning).

Atombrensel og radioaktivt produkt som noen har hatt befatning med i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av kap. II eller §§ 51 eller 54, kan ved dom inndras hos den skyldige eller den han har handlet på vegne av, uten at straffesak behøver å være reist eller kunne reises mot noen.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 57. (gebyr og avgift).

1. For behandling av konsesjonssøknad skal det betales et behandlingsgebyr. Gebyret skal innsendes sammen med konsesjonssøknaden eller terminvis etter departementets bestemmelse.
2. For tilsyn foretatt av Statens strålevern i forbindelse med oppføring og drift av atomanlegg, skal det betales en tilsynsavgift.
3. Gebyr og avgift fastsettes av Kongen.

Endret ved lov 18 des 1992 nr. 142. Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

§ 58. (ikrafttredelse m.m.).

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.¹ Paragrafene 40 og 41 kan settes i kraft fra et senere tidspunkt² enn loven ellers.

Loven gjelder også på Svalbard, Jan Mayen og de norske biland, med mindre Kongen bestemmer noe annet. Kongen kan fastsette endringer som de stedlige forhold måtte gjøre påkrevet.

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

1 Fra 1 juli 1973 iflg. res. 25 mai 1973.

2 Fra 4 des 1974 iflg. Justisdepartementets bestemmelse i medhold av res. 25 mai 1973.

§ 59. (*endringer i andre lover*).

Endres ved lov 15 juni 2007 nr. 37 (se denne for ikrafttredelse).

Databasen sist oppdatert 3. mars 2011